

Curierul Ardealului

3 LEI Exemplarul

Redacția și Administrația:
ARAD, Str. Românului No. 6.
Telefon 156.

ORGAN POLITIC ȘI DE INFORMAȚIUNI
Apare Joia și Duminică

ABONAMENTE:
Un an, lei 400.— șase luni, lei 250.— trei luni, lei 150.—
Pentru autorități și întreprinderi particulare 1000 lei anual. — șase luni, lei 600.—

3 LEI Exemplarul

Deschiderea parlamentului

Arad, 26 Iunie.

Saluăm cu toată satisfacția evenimentelor noastre românești deschiderii acestui parlament care reprezintă unificarea sistemului electoral al corporiilor le-

Dacă adunarea națională din 1919 — în care s'au întărit pentru întâia oară, într-un corp constituit din voința națiunii, reprezentanții tuturor de pe toate teritoriile românești unite proaspăt prin actele de pace — poate purta titlul de Parlament de Parlament Unirii, tot astfel parlamentul deschis ieri, în cadrul sistemului electoral unic, reprezintă biruința strădăniilor noastre de a stabili un sistem electoral unic și de a realiza unificarea națională.

Ales în toate provinciile prin același sistem electoral care, la rândul său, crează aceleași norme de judecată politică a masselor, parlamentul deschis ieri, curat de orice încercare de întinare din partea unor adversari pătimăși, reprezintă în fond și un început de stabilire a valorilor politice. În acest parlament sunt reprezentate, în proporții egale și cu dreptate, minoritățile etnice ca și cele politice.

Din vătoreala vieții politice de azi, actualul parlament apare ca rezultat fericit al valorificării intereselor ce s'au depus, de către partizanii politici în fruntea cărora stă d. general Averescu, pentru consolidarea statului și pentru pacificarea vieții politice.

Departate de a li se putea aduce învinuire ca acelea de „parlamentul furat” sau al „constituenților siluite”, corpurile legislative deschise ieri sunt destinate să concluzioneze în mod armonios și închinând maximum de foloase pentru țară cu guvernul generalului Averescu.

Iar țaria acestui guvern stă, în caracter de vederile largi democratice ale membrilor lui și competențele încercate pe toate țăranurile științelor de a guvernă, în fața lui ca el reprezintă un partid politic a cărui existență și țarie e puternic reclamată de necesitățile momentului.

În locul organizațiilor de partid care bazate pe instituții financiare politice și de violență a con-

științelor, partidul poporului are rădăcini adânci în popor și se bucură de simpatia pe care o naște încrederea absolută în conducătorii lui.
Saluăm astfel, cu toată încrederea în zilele mai bune ce vor veni, deschiderea parlamentului care, prin origina și compunerea lui, va avea darul să impună politica pașimilor politice și poate, reculegerea tuturor și îndreptarea spre munca serioasă constructivă pe care o reclamă desăvârșirea operii de consolidare a statului român.

Ministru V. Goldiș și problema minoritară

Ziarul „Keleti Ujság” din Cluj publică un important interviu al dlui ministru V. Goldiș, care, întrebând fiind asupra problemei minoritare, a declarat următoarele:

„Chestiunea minoritară așa cum ea se prezintă astăzi, este o problemă deschisă. Această chestiune nu poate fi rezolvată decât în baza unui program adoptat de toți.

„Mă gândesc la o conferință a tuturor partidelor, cu menirea să fixeze punctele acestui program și să pregătească o lege a minorităților ca să se pună odată capăt permanentei agitații în jurul problemei minoritare.

Deocamdată, conferința aceasta a tuturor partidelor este inoportună. Și de vină sunt în primul rând minoritarii, a căror atitudine a zădărnicit crearea unei atmosfere sufletești cerută de o asemenea conferință.

„Minoritarii nu au încă elasticitatea sufletească de a putea determina un curent prietenos față de ei în opinia publică românească. Să nu uitați că puterea dreptului și a dreptății este mai mică, decât a înfrățirii cu sufletul întreg și curat. Zădărnice sunt paragrafele legii, dacă în sulele mocește ura și patima”...

Italia și România

Afinitățile de rasă și de cultură ne-au făcut să dorim întotdeauna raporturi prietenești și colaborări fecunde între Italia și România.

Războiul din urmă, în care soldații italieni și români au sângerat pentru aceeași mare cauză, ne-a potențat aceste dorințe. Dar politica noastră externă, — adeseori oarbă și puțin românească — n'a făcut tot ce putea și trebuia să facă pentru ca să statornicească o strânsă colaborare între aceste două țări pe care „totul le unește și nimica nu le desparte”.

Sângele românesc și sângele italian, înfrățit a două-oară pe Piave și în Tirolul pangărit de bocanci austriaci și nemțești, trebuia să ne apropie și mai mult.

Nici chiar venirea la putere a lui Benito Mussolini, prieten al poporului românesc, n'a putut să schimbe înspre bine relațiile dintre Italia și România.

Ce n'au putut însă face lungii și greii ani de după războiu, pare să săvârșească, în scurt timp, politica actualului guvern român.

Recenta călătorie la Roma a d-lui secretar de stat la finanțe, M. Manolescu, a fost salutăată de presa italiană cu entuziasm, și urmată de fapte.

Ziarele italiene țin, cu acest prilej, să justifice atitudinea de până acuma a Italiei față de România.

Între altele, ziarul oficios „Il Giornale d'Italia”, într-un prim articol, intitulat: „Italia și România, scrie: „

„Între aceste două țări există comunități de interese și oportunitate de înțelegere, dar, după război, au fost unele elemente, trecătoare, de răceală și de despărțire. Lipsa raționalității pentru anexarea Basarabiei din partea Italiei, a fost aspru simțită de Ro-

mânia. Nu mai este nici o îndoială că această atitudine prudentă a diplomației italiene a fost mai mult folositoare decât vătămătoare intereselor reale ale României.

Conflicțul pentru Basarabia între România și Rusia a fost la un moment dat deosebit de amenințător și abținerea Italiei dela o ratificare, care ar fi putut fi interpretată de Rusia — după aceea a Franței și a Angliei — ca o adesiune a blocului unitar de puteri occidentale contra Sovietelor și să provoace cu aceasta o reacțiune rusă mai directă, a evitat de a se agrava un conflict periculos și a permis în acest timp Italiei de a exercita la Moscova o acțiune diplomatică de pacificare, care nu ar fi avut loc altfel și care nu o putea exercita nici Franța, nici Anglia. Dar opiniunea publică română, care prefera faptele concrete decât situațiunile diplomatice generale, a crezut să vadă în această atitudine bine meditată a Italiei un indiciu de o amicitie politică mult diminuată, la care a răspuns cu o accentuată răceală împotriva Italiei”

Călătoria în Italia a d-lui Manolescu a actualizat preocupările cercurilor industriale și comerciale italiene pentru dezvoltarea raporturilor economice între țara noastră și Italia.

Amicitia politică a popoarelor, spun ziarele italiene nu se înfruptește și nu se apără numai cu afinitatea de rasă și comunitatea ideală a misiunilor pe cari ei simt de dator a lor de a îndeplini, ele au nevoie de a fi susținute de o comunitate de interese economice. Pentru aceasta, tratatele de comerț, acordurile de colaborare productivă, schimburile de muncă și de servicii sunt astăzi mult

mai de folos decât hârțile diplomatice stilizate, politica internațională a păcii și a armoniei între State și popoare. Însă afinitățile naționale și politice ale Italiei și ale României nu au avut — până astăzi — necesara urmărire economică.

Trebuie însă adăugat că nici exportarea română în Italia nu a putut avea până acum toată dezvoltarea posibilă. Exportațiunea cerealelor, care a ajuns la 154.000 tone în 1923, s'a scoborit la 110.000 în 1924, și la 48.000 în 1925. Și producțiunea petroliferă care este desigur cea mai prețioasă bogăție a României, nu a avut nici odată în Italia o adevărată piață; limitându-se la exportarea câtorva mii de tone de petrol, benzină și ulei.

Acum tocmai aci se găsesc posibilități pentru o nouă colaborare între Italia și România. Setea petrolului dominează întreaga lume.

Italia singură cu toate că este așa săracă în combustibil, a fost până astăzi absentă la această căutare de petrol și dela această concurență internațională. Și cu toate acestea, nevoile sale de benzină și de derivate de petrol și de lubrifiante, sunt astăzi de opt ori mai mari ca înainte de război. Printre toate țările producătoare de petrol, România este cea mai aproape de Italia. Colaborarea economică are deci premise naturale și tehnice cu totul favorabile și precise.

Suntem siguri că guvernul de sub semnătura dlui general Averescu va face totul pentru ca între România și Italia să se statornicească strânse raporturi economice și culturale pe care nimica să nu le mai poată tulbura în viitor.

Semnificația unui pelerinaj

Astăzi are loc la București, comemorarea anului al 37-lea dela dispariția trupei a celuiui, care în toată amploarea genialității creatoare a înfrunghiat sufletul românesc. — Omul, care a marcat întâia ascensiune a spiritului nostru artistic spre un nivel european, Mihail Eminescu, a fost condus la groapă în anul 1889, printr-o tragică poruncă a desinului său straniu, de vre-o câțiva prietini numai. — Mulțimea tot așa de bine ca și oamenii de elită, au creiat în jurul lui, încă în viață fiind, un vid, pe care mândria sa nu a acceptat nici odată să treacă, nici prin lingușiri nici prin concesii, pe cari nu le-a cunoscut, și nu le-a îngăduit.

O reparațiune târzie a jignirii aduse nu atât lui Eminescu cât scrisului românesc, o constituie pelerinajul de astăzi.

Datorită unei inițiative luate de un grup de oameni inimoși, misionari ai condeiului ei înșis, mormântul, care include înfrunghiatul cece în Eminescu a putut fi vremelnic, va fi încunjurat de o venerație postumă aducând o reconfortare tuturor acelor, cari vor fi acolo spre a se descoperi.

Înțelesul acestei procesiuni, trebuie reținut.

Prin ea, epoca noastră răscolită de amănunțită vicioasă și cuprinsă de turbamuntă vicioasă a materiei, epocă asemănătoare în atâtea atitudini ale ei cu vremea în care a trăit Eminescu, își mărturisește la mormântul din cimitirul Belu, dorința de purificare și înălțare.

Gestul, înseamnă o trezire, pe-o clipă măcar, din rătăcirile vane și în el va rodi nădejdea mângâietoare a regenerării noastre morale.

În ziua de azi, vor fi multe inimile cele românești, cari de pretutindeni vor urmări convoiul. Depărtate de mâna de țarină adăpostită sub o coloană funerară simplă și masivă, având totuși în inimile noastre pe poezia mereu de actualitate, întovărășim și noi cu gând pios pelerinajul de astăzi, din reculegerea căruia dorim să ne împărțăm.

Incheierea anului școlar la liceul de băieți „Moise Nicoară”

Vorbirea dlui Așcania Crișan, directorul liceului

Cu ocazia serbării încheierii anului școlar, dl A. Crișan directorul liceului de băieți „Moise Nicoară” din localitatea, a ținut o foarte frumoasă cuvântare, din care publicăm pasajul care urmează:

Doamnelor și domnilor; iubite tinerețe școlară!

Învățămintele pe care ni le poate da o privire retrospectivă, asupra momentelor mai însemnate, ale unui an școlar, abia încheiat, pot fi nepus de fructuoase pentru viitor. Și socot că aceste învățăminte trebuie să ne intereseze, mai cu deosebire aici la noi, dat fiind că școala românească din tinuturile alipite încă n'a ajuns să-și croiască matca definitivă a vieții ei. Și acum, după șapte ani încheiați, se mai resimt greutățile începutului, care stăruie cu încăpăținare, pe lângă toată stăruința ce se depune pentru înlăturarea lor.

Au fost înscriși un total de 700 (șapte sute) de elevi din care s'au retras 34.

Din restul de 666 de elevi, au promovat 322, au rămas corigenți 223, iar repetenți: 121. Cu alte cuvinte avem un total de 48% promovați, 33% corigenți și de 18% repetenți.

Cu drept cuvânt ne putem pune întrebarea: cum se explică numărul mare al elevilor, care n'au putut încheia anul școlar, cu un bilanț favorabil?

Răspunsul variază după acela care îl dă. Părinții, care în cele mai dese cazuri supra-prețuesc valoarea copiilor lor, pun toată vina în sarcina școlaii, a programii și a profesorilor. Pentru dănsii, vrednicia unui dascăl e invers proporțională cu numărul elevilor lăsați de acesta. Profesorii de aceea e profesor, ca să știe storce isvor de apă vie și din cel mai împietrit suțiet de școlar, ca și când n'am trăi în timpuri, când nu se mai pot face minuni. Admitem că programa e adeseori improprie mentalității copiilor, recunoaștem fără a discuta cauzele, că profesorul uneori nu-și pune tot sufletul în împlinirea chemării sale. Dar moneda mai are o latură, și pe care cre-

dem că e bine să o arătăm acestora, care nu vor să o vadă.

Suntem de părere că una din cauzele rezultatului insuficient al școlaii secundare, trebuie să o datorim mediului școlar de astăzi, în mijlocul căreia școala viează, și de-ale căreia unde, adeseori murdare, ea nu poate să rămână neatinsă. Priviți în jurul dvoastră:

Pretutindena, la toate răspândite chipul hidos al parvenirii prin eforturi ieftine la situații materiale sau morale cât mai înalte. Calea dreptă a muncii cinstei, ocolită. Modestia a devenit în mintea celor mulți o noțiune identică cu prostia. Involuntar ne vin în minte cuvintele marelui nostru poet, Eminescu, care se potrivește de minune la caracterizarea crizei morale de astăzi.

El spune undeva: „Activitatea intelectuală a generației actuale, pare a se mistui în singura direcție a câștigului, fără munca, pe acele mii de cărări ale influenței morale, pe care le deschide atotputernicia demagogică, în scoteala însă și cu paguba poporului.” O imensă plebe de aspiranți la funcțiuni, iată ce a scos la lumină învățământul democratic.

Intr'adevăr, cei mai mulți pă-

rinți nu văd în școală, decât instituția ce eliberează certificate, de pe urma cărora, copiilor, fără multă bătaie de cap, își pot croi un viitor mai bun decât al lor. Și cum cuvântul unui om, trage mai greu în cumpană decât cunoștințele și vrednicia factice a solicitatorului de funcții grase, zestrea sufletească a fiului său adusă din școală îl interesează prea puțin pe tatăl, care a ghicit secretul succesului în viața zilelor noastre.

În ochii acestora, profesorul, pe care în prima linie îl preocupă gândul, ca elevii ieșiți de sub mână lui, să părăsească școala cu sufletul îmbogățit de cunoștințe folositoare, făcând o reală selecțiune a valorilor, e un tiran care se răsună din cineștie ce motive ieftine.

Și cum în diferitele lui afaceri din viață, intervenția joacă rolul hotărâtor, se folosește de acest mijloc, când vede că fiul său a apucat pe panta povârnișului. Cu vorbe duioase, făcând apel la sentimentul tău de umanitate, caută să te convingă de nedreptatea judecării tale, ce ți-ai format-o despre vrednicia fiului său. Iar când cuvântul n'a ajutat, se folosește de amenințări și

scrisori anonime, în care sufletul lui rudimentar desvelit de poignita de semi-cultură dobândită pe stradă se revărsă într-un potop de insulte grosolane. Iată cum demărația falsă a ziilor noastre, cândă minciuna a sfârșit prin a fi atotstăpânitoare, și a început acțiunea sa de distrugere și în școală, iată cum înțeleg mulți din părinți respectul pe care îl datorează instituției, menită să formeze sufletul copiilor lor. Cutez că afirm că între școală și societate, lipsește raportul de intimitate indispensabil armonioasei împreună, recerută de greua problemă a educației. Lipsa acestei intimități, dați-mi voie să o ilustrez cu lucrări un exemplu, ales din întâmplare din bogăția de experințe, de care am din belșug, parte în funcțiunea mea de director al acestui liceu.

În acest an școlar, liceul nostru a reușit să organizeze o impozantă serbare a patronului său, „Moise Nicoară.” Cu sfortări, pe care nu le poate aprecia decât acela care-și da seama de ce va să zică a cultiva arta cu elevii de azi ai liceului, profesorul nostru de muzică a întocmit un frumos program artistic, în cadrul căreia s'a desfășurat serbarea

Mișcarea Culturală

Voi treceți toți...

Voi treceți, toți, semeți cu facele credinței
Aprinse, către dorul eternei nemuriri.
Voi treceți, toți, cu crezul divin al biruinței
Spre zările întinse, ce pier în năuciri.

Voi trecuți, crai fanatici, din țări orientale
In albe caravane, călăuziți de stele,
Cu pasul rar, cu gesturi triumfale
Treceți... lung convoi al gândurilor mele.

Noapte de vară

Ce galbenă e luna astă seară!
Ea pare-un cap mongol de Mandarin,
Din care raze albe cad în plin,
Îmbătârinind grădina solitară.

Sub misticul luminilor de ceară,
Tăcerea înfloresc ca un crin,
Clădindu-și sub al bolților senin,
Melancolia nopților de vară.

Copacii ingenuche, gravi, sub lună
Iar vântul prin frunzare atipește,
In suflet simt dureri cum se adună...

Și stelele, ca niște ochi de fiară,
Privesc cum lumea nătreagă împetrește
Sub o tăcere grea, ca o povară.

AUREL OLARIU.

Serbarea

de sfârșit de an la Liceul „Moise Nicoară”

Liceul de băieți „Moise Nicoară” din localitate, și-a ținut serbarea de sfârșitul anului școlar în ziua de 24 Iunie, ora 10 dim. Era de față un număr foarte mare al părinților elevilor, precum și întregul corp profesoral.

Serbarea propriu zisă s'a început prin tradiționalul serviciu religios, oficiat de preotul Steflea, după care dl. Ascaniu Crișan, directorul liceului a ținut o frumoasă și sfâuitoare vorbire — din care publicăm mai multe fragmente în altă parte a ziarului nostru.

Corul liceului, dirigerat de către dl. Popovici, profesor de muzică, a intonat „Imnul Regal” și alte arii, compoziție proprie, iar câțiva elevi au declamat versuri din diferiți autori români.

În urmă dl. dr. Ion Robu, primarul orașului, secondat de către dl. profesor I. Dumitriu a făcut repartizarea premiilor — cărți de literatură și specialitate — după cum urmează:

Premiile I, II și III, pe liceu, s'au dat elevilor: Dante Gherman cl. I A, media 9,61; Zimmermann Fr. cl. VIII secția maghiară, media 9,58 și Vădășan Romul cl. II C media 9,53.

Premiile, pe clase, au fost elevii: Cl. I A. Dante Gherman premiul I cu media 9,61; Mazilu Ioan premiul II cu media 9,20 și Guleșu Teodor premiul III cu media 8,22. S'au menționat elevii, cu mediile din dreptul fiecăruia. Mihut Ambrozie 8,13; Rozenfeld Max 8,00; Adamovici Petru 7,88; Gitta Antoniu 7,80; Compos Ludovic 7,77; Iura Victor 7,75 și Magdu Aurel 7,66.

Cl. I B. 1. Leucția Petru 8,88, 2. Morar Dimitrie 7,94, 3. Pelau Mihai 7,88. Menționați elevii:

Stoia Cornel 7,83, Galdeu Mircea 7,58, Gross Emeric 7,57, Tornean D. Petru 7,52.

Cl. II A. 1. Comescu Mircea 8,38, 2. Jordache Emil 8,02, 3. Papp Sabin 7,79.

Cl. II B. 1. Racea Ioan 8,56, 2. Krausz Nicol. 8,51, 3. Lakatos Ladisl. 7,64.

Cl. II C. 1. Vădășan Romul 9,33, 2. Plisca Terent 8,28, 3. Crăciunescu C. 7,94.

Cl. III A. 1. Toader Iulian 8,30, 2. Dumitrescu Crist. 8,11, 3. Vesa Ivantie 7,84.

Cl. III B. 1. Jebelean Iie cu media 8,94.

Cl. IV A. 1. Ștefa Viorel 9,18, 2. Marcu Manasie 8,38, 3. Muntean Iuliu 7,95. A fost menționat elevul Bălaj Ion, cu media 7,68.

Cl. IV B. 1. Reich Ion, cu media 7,53.

Cl. V modernă. 1. Palincaș Ioan 8,10, 2. Roșiu Dimitr. 7,62.

Cl. V reală. 1. Robu Ioan 8,12, 2. Cazimir Iosif 7,88.

Cl. VI mod. 1. Beniuc Mihai 8,07, 2. Beisser Gheorg. 7,59.

Cl. VI reală. 1. Poplucă Mircea cu media 9,02.

In clasa VII modernă, neavând nici un elev medie mai mare de 7,50, n'a fost nici un premiat.

Clasa VII reală. 1. Coman Onoriu cu media 8,13, 2. Novac Valeriu cu media 8,03.

Cl. VIII Modernă Secția română. 1. Lupăș Octavian cu media 7,95, 2. Tulescu Vasile cu media 7,79, 3. Ardelean Iie cu media 7,64.

Clasa VIII Reală S. rom. 1. Udrișky Traian cu media 7,74, 2. Rozvan Emil cu media 7,56.

Cl. 8 Reală S. maghiară. 1. Zimmermann Francisc cu media 9,53, 2. Băn Gheorghe cu media 8,78, 3. Klein Stefan cu media 7,76.

Cl. 8 Modernă S. magh. 1. Weinger Stefan cu media 8,02. Au fost menționați elevii: Glück Alexandru cu media 7,74 și Wolff Tiberiu, cu media 7,52. Rep.

Expoziția școlii normale de învățătoare

S'a deschis — în ziua de 25 Iunie — în localul școlii din Bulevardul General Dragalina No. 7 și urmează a se închide în ziua de Duminică 27 Iunie, la orele 8 seara. Lucrările expuse aici și lucrate în orele de repauz, de către sărguitoarele eleve ale acestei școli, multumesc cel mai prețios ochi artistic și nouă ne umple sufletele de mândrie.

Totalitatea acestor minunate lucrări, reprezintă trei secțiuni: 1. desen, artă decorativă și perogravură; 2. lucru manual: broderii, dantelării, lenjerii complex confectionate și croitorie; 3. țesături de pânză românească, broderii cu motive naționale, borangicuri, pernițe și covorașe.

Fiecare secțiune este condusă de un fir bine definit, pentru a putea pune pe vizitator în fața adevăratului progres multumit fie metodei de predare a specialității, fie talentului înscăsat în unele din elementele școlii.

La rândul lor, toate aceste secțiuni sunt perfect concordate, deoarece ne face să credem că încredințarea conducerii acestei școli dnei Consuel Laugier, a fost din cele mai nimerite alegeri. Dsa se poate mândri, în gradul cel mai supevlativ, cu cearea a reușit să creeze din școala care i a fost încredințată spre conducere și tot odată să se felicite de alegerea făcută în elementele colaboratoare, de talia doamnelor: Domnica Ispravnicu, Maria Dumitrescu și dra Jeni Georgescu. Dna Ispravnicu maestra secției de desen și artă decorativă, ne-a dat prilejul ca și în acest an să-i putem admira, distinsile calități de a ști să infiltreze, elevelor de sub conducere, gustul preciziei desenului și artă decorativă, atât în trafoaj, cât și în perogravură. În această secție, se remarcă o muncă din cele mai intensive și tot odată de foarte bun gust.

Despre secția dnei Maria Dumitrescu: lucrul manual, etc. vorbim pentru prima dată. Lucrările expuse în această secțiune sunt cele mai migaloase, fapt care face să mire pe cel mai dibaci ochi, puterea de precizie-a execuției. Se întrevede aici, o metodă de predare cu tendințe absolut gospodărești, deoarece dsa a ținut, ca elevele să cunoască toate cerințele unei adevărate gospodine, confectionând tot. ce depinde de ramura lenjeriei.

Câteva modele de rochii, dovedesc, din partea dnei Dumitrescu, un rafinament artistic, puțin obișnuit în școlile similare.

Trecând la secția trei Jeni Georgescu, avem numai surprize, din ce înce mai mari. Lăsând cele câteva rame, brodate cu o măestrie surprinzătoare, ochii vizitatorilor se odihnesc, cum nu se poate mai plăcut, pe îmbinarea culorilor din zecile de covoraș și covorașe.

Combinarea culorilor, în țesăturile de lână, este o artă din cele mai grele și dra Georgescu, ne-a dat din nou prilejul să-i admirăm gustul perfect dezvoltat.

Lucrările acestei secțiuni, față de expoziția din anul trecut, dovedesc o superioritate incontestabilă, atât prin precizie în execuție, cât și prin bogăția lor și avem absolută credință că, dacă această secțiune s'ar completa cu instrumente de execuție moderne, dra Jeni Georgescu, ar putea prezenta într-o viitoare ocaziune lucrări, cari ar face cinste oricărei expoziții, fie ea oricât de artistică.

Incheem rândurile de față cu cea mai mare mulțumire, că am putut prinde în ele o palidă expunere a minunilor expuse la școala normală de învățătoare din localitate, de sub conducerea dnei Consuela Laugier.

—Rep—

Dela Asociația „Astra”

Membrii secțiilor științifice-literare sunt invitați de „Astra” să participe la ședința plenară, în Cluj, ziua de 29 Iunie, orele 9 în sala Bibliotecii Universității.

A apărut numărul 6 din revista „Astrei” „Transilvania”, cu un bogat sumar. Descrieri de călătorie din Orient de vicepreședintele II. dr. Gh. Preda, Amintiri din vremea iobăgiei de pâr. protopop N. Borzea; despre ocrotirea maternă și infantilă, de dr. Axente Iancu art. despre tribunalul Nicola; două articole de Iie Marin. Ne chiamă satele! Nou olet! O analiză a „Alexandriei”, ca în-troducerea la cărțile iubite de fărâmul român: „Lectură pentru popor”; Un indemn; „Opera lui Creangă și pictorii noștri”; o bogată cronică: Ce propagandă culturală fac streinii, ca să poată servi drept platformă de discuții pentru propagandistii noștri culturali. Numărul mai conține versuri de Marius Iliescu, Radu Palatin, ș. a. Fotografii: țărani români din Bucovina. Editura și redacția Sibiu, str. Șașuna 6. Numărul costă 15 lei, abonamentul pe anul întreg 100 lei, pentru membrii „Astrei”, 200 lei, pentru membri.

În 20 Iunie au vizitat comuna Râul Sadului vicepreș. d. II. D. G. Preda al „Astrei”, și secret. lit. subst. Dr. Horia Petra Petrescu, vorbind poporul lui adunat, în numele „Astrei”. S'a împărțit broșuri, ca și în Avrig. Poporul s'a arătat în amândouă localitățile foarte primitiv și dornic de sfaturi bune. E vorba să se bată fierul până-i cald.

Italia pentru d'Annunzio

La Roma s'a înființat, sub patronajul Regelui, o societate pe acții, cu un capital de șase milioane de lire pentru editarea operelor lui Gabriele D'Annunzio.

Noul institut de arte grafice va tipări operele lui d'Annunzio în monumentale ediții de lux.

Monumentul lui Vasile Lucaciu

Din inițiativa și cu concursul mai multor intelectuali din Satu-Mare se va ridica în acel oraș de graniță un frumos monument lui Vasile Lucaciu.

Chestiunea Operei Române

Eri dimineață la ședința delegației economice a guvernului, la

care a participat și d. V. Goldiș, ministrul artelor, s'a luat în discuție chestiunea Operei Române. S'a hotărât să se ceară deschiderea unui credit de 25 milioane de lei, necesari cumpărării localului, reparațiilor și angajamentelor pentru stagiunea viitoare.

D. Lapedatu, ministrul finanțelor va da peste 20 zile răspunsul dela ce capitol al bugetului se va avea suma cerută de delegația economică.

Arta decorativă românească la expoziția din Monza

În anul viitor se va deschide, la Monza (Italia) o expoziție internațională de artă decorativă la care a fost invitată să ia parte și România.

D. Prof. Al. Tzigara Samurcaș a fost numit comisar al guvernului român pe lângă această expoziție, cu însărcinarea de a organiza secția de artă decorativă românească.

Franz Molnár s'a căsătorit

Din Budapesta se anunță că zilele trecute a avut loc, în taină, căsătoria cunoscutului autor dramatic Franz Molnár ca actrița Lili Darvas.

Căsătoria s'a efectuat în locuința lui Molnár la o oră foarte matinală.

La nunție au asistat numai doi avocați, prieteni intimi ai lui Molnár, cari au figurat ca martori.

Serbare școlară de sfârșit de an

Direcțiunea școlii normale de învățătoare din localitate, cu onoare invită publicul arădan, a lua parte la serbarea de sfârșitul anului școlar; serbare care va avea loc în ziua de Marți 29 Iunie ora 17, în localul școlii din Bulevardul General Dragalina N.7.

Știți fiind că publicul românesc localnic, a admirat întotdeauna frumoasele manifestări artistice ale acestei școli, suntem încredințați că va ști să răspundă și de această dată, la apelul de mai sus.

Treii elevi bapțiști trecuți la ortodoxism

Sunteți informați, că mulțumită sănătoasei educații care se dă elevilor, în liceul nostru „Moise Nicoară”, trei elevi aparținători — din familie — secției baptiste, au trecut la religia ortodoxă.

Acești elevi sunt: Motrea Teodor, din clasa IV A, Crișan Teodor, din clasa II B și Grolo Gavrilă, din clasa II C.

În urma acestui act frumos, părintele Steflea, profesor de religie la acest liceu — în ziua de 24 Iunie — cu ocazia distribuției premiilor, a donat tuturor celor trei elevi, câte două volume din: „Viațele Sfinților”, lucrare datorită scriitorilor: Mihail Sadoveanu și D. Pătrășcanu.

„Între trecut și

Viața publică de după devinând atât de mult de rile croite înainte, înven de mult chestiunile a rezolvite odată pentru prezintă azi acel aspect care definește epocile țării. — Deși ni-e silă, punctul de reper al pre în aproape toate dome cetărilor omenescii, fi tot ei. — Deși suntea de puterile noastre ome turism la fiecare pas, noastră de a risipi haq, ne ține în slăpănirea l

O documentare lu silințelor cari pornesc a premise, ni-o prezintă toricului italian Guglielmo, care pune multe d bările cari așteaptă d — Cartea, apărută în l poartă titlul „Între trecut în cele 160 de pagini, alăturând problemele ș variate, concordăm între cupare a „sufletului ne; Europei contemporane. 12 capitole ne vorbese trivă de statul perfect, e biliitatea unei revoluții l ca și despre americanii, când în Europa și desp penii năvălind în Orient, dermismul pentruca la Oriental să ne trimită p dranath Tagore al său, i a ne cuceri, — ci spun — pentru a suscita un interes al sufletului nos sit, și dornic de tot e bizar și excentric.

Constatarea, prin care face introducerea cărții ș gestivă și ne reține aten măte din omnire su „răul... politic.” Deși noastră e atât de bogat cele mai fastuoase imp trecutului prin compar vremea noastră par sărac în zilele noastre, nem e generală. Capitalistul de cu muncitorul, comercian țăranel sunt înțărtați u potriiva celuialt și toți l statului. Cauzele de gese, rul în mașinismul modern, son, inventând locomotiv lănuit civilizația cantitati dustrializat viața, și a dis lția. Marea invenție care continentele risipind om răscurpărat-o prin demoi lelor de disciplină interio pind momentele de res statornicind în gândire și a trol de sine însăș, fără nimic nu se poate dura eternitate.

Soluția întârzie. Nota do a cărții e tatonarea în m cut și atmosfera aceia deprimări discret mărturisb într'un provizorat dezolat cadavru: îmbalsamat al u civilizații și viitorul, pem conștiinței sau nu muncia care singurul va fi chema omirena în posesiunea d a pământului.

Dar acesta e numai u sub care ni-se prezintă sio Ferrero. Pentru a-i reține fondul, lucrarea trebuie cel telectual de rasă, prin l care pune probleme, ca metoda lui de investigație, merită să fie actualizat, deosebire se impune ab tuturor acelora pe cari l dezorientarea generală și drum spre larguri.

Scriș într'o franțuzescă și clară, studiul se cele ușurință.

Primirea dlui prefect de în comuna Torna

—Correspondență întârziată

În ziua de 13 Iunie, dl. sile Boneu, prefectul l vizitând comuna de frontie nea, i-s'a făcut o primire d mai înălțătoare, cuvântul de venire fiind rostit de către Gheorghe Braja, care e mai frumoase fraze, a făș prefect, o expunere detalia spre nevoile comunei Torna. Au fost de față un G peste 500 de săteni, cari au dă vorbirea părintelui fiind recunoscut faptul, ș comuna cât și în comun jur, că acest preot s'a dov fi întotdeauna omul drept al cinstei.

Dl. prefect V. Boneu, și zând celor vorbite de pl Braja, a promis sătenii sprjinul său.

menită să evoce figura de bronz a lui Moise Nicoară. În țările culte, manifestările culturale ale școlii se bucură de o deosebită considerație din partea marului public. Ele sunt așteptate cu o vie plăcere din partea părinților, care se simt legați sufletește de școala unde copiii lor își fac educația.

Ei bine, noi n'am așteptat această manifestare spontană a raportului de intimitate, ce trebuie să existe între familie și școala. Am distribuit biletele școlii, punându-le în vedere să stăruie pe lângă părinții lor, a lua parte la această serbare, care depășește cadrele unei manifestări școlărești. Au fost părinți, despre care suntem siguri, că ar fi venit la serbare și fără de stăruința noastră. Mulți însă au restituit biletele pe lângă diferite prețute, dintre cele mai ciudate, alții au refuzat categoric de-a lua parte, punând în gura copiilor cuvinte, din care se desprinde tot disprețul pe care îl poartă față de școala noastră, ca o dovadă că cultura sufletească n'o poate dobândi ca o avere în timpul războiului, ei necesită un îndelung proces de transformare a sufletului.

O altă cauză a insuccesului în școala a copiilor de astăzi, o

atribuim felului superficial cum aceștia înțeleg rostul lor de școlari. O mulțime de factori au contribuit la această diformare sufletească, în urma căreia sentimentul de datorie îl găsim atât de rar rodind în sufletul multora din elevii noștri. Deosebirea între școlarii antebelic și cel de azi e atât de pronunțată, încât bate la ochi. Înainte de războiu, elevul era legat de școala prin toate fibrele sufletului său, viața lui se confunda cu însăși școala: trăia prin școala și pentru școala. Toate preocupările lui se contopiau într'o singură tendință, cea de a satisface sub toate raporturile îndeletnicirilor sale școlărești. Decăteori mă pasc amintirile trecutului, im răsare înainte modesta figură a liceanului de odinioară, venit dela sate. Veșnic cu cartea'n mână, îl văd cum străbate câmpiile dela marginea orașului recitând cu glas ridicat lecția de a doua zi, într'o limbă pe care abia o putea înțelege.

Iar după frumoasele zile de toamnă, când iarna începe să se statornicească, îi văd muncind cu aceeași sărguință, luminați de-un singur gând, acela de a deslega toate tainele slovelor din sdrențuțele lor cărți de școala, și-a ieși biruitori din această luptă

amară, pentru existență. O pleiadă de tineri, cși azi joacă un rol hatâritor în conducerea destinelor țării, și-au făcut educația în acest fel, dând lupta pe două fronturi deodată, acela al mizeriei și al obstacolului de limbă străină.

Ne am putea aștepta cu drept cuvânt, că între împrejurările schimbate de astăzi, când numai ești osândit să mai înveți într'o limbă străină și când perspectiva altor cariere frumoase, surăde tuturor fiilor de români, aceștia să dovedească cu o înzecită râvnă de carte, muncind cu dragă inimă, pentru fericirea lor și-a țării unde sunt stăpâni. Și totuș, lucrurile nu stau așa. O superficialitate bol navă caracteri zează pe școlarul de azi. Lucrează la suprafața, îi lipsește cu desăvârșire adâncimea.

Exploatarea desavantajului unor clase suprapopulate, el nu se pregătește decât când îi vine rândul, iar când întâmplător e provocat să răspundă împotriva prevederilor lui, cu un cinism revoltător își aruncă în față adevărul crud: „Nu sunt pregătit pe astăzi!”

Preocuparea lui de frunte, nu e școala, adevărata lui viață începe dincolo de zidurile liceului. Orice sfat bun, orice dojană, sunt cuvinte aruncate în vânt.

Bruma de cunoștințe cu care se prezintă la finea anului școlar, sunt niște reminiscențe palide ale cursurilor auziate. Școlarul de azi e un diletant în cea mai deplină accepțiune a cuvântului.

Să ne mai mirăm dacă procentul căzuților din an în an? Să ne mai mirăm și să ne revoltăm dacă din mulțimea elevilor ce s'au strecurat din indulgența profesorilor până la ultima clasă, abia un număr nefsemnat poate să presteze examenul destul de elementar al bacalaureatului?

Remediarea raului o poate aduce numai o conlucrare armonică între școala și societate.

Părinții trebuie să înțeleagă că, nu tuturor copiilor le este dată puțința de-a urma liceul. Sunt astăzi atâtea cariere productive, care nu necesită absolvirea liceului. Elevii cărora le lipsește persistența muncii spirituale să-și caute fericirea aiurea. Prezența lor la liceu e un balast, care scoboară nivelul școlii și în acelaș timp împiedică pe puținii buni la împlinirea datoriei lor școlărești. Nimic nu prinde mai ușor ca exemplul rău. Atâtea timp cât școala secundară abundă în elemente incapabile și de desordine, o reinviere a liceului de odinioară e o utopie. Părinții să se intereseze

de progresul copiilor lor în cursul anului, și nu în ultimul moment, când, deobiceiu e prea târziu. La fiecare ocazie am accentuat necesitatea acestui contact intim între profesor și părinte, menit să aducă o reală contribuție la rezolvirea problemei educative, ce incumbă școlii și familiei deopotrivă.

Căți dintre părinți au răspuns glasului nostru de chemare? Deși cancelaria profesorilor e deschisă tuturor celor ce se interesează de soarta copiilor lor, totuș rar ni se dă prilejul în cursul anului să întâlnim un părinte, care preocupat de creșterea copilului său, vine în mijlocul nostru pentru a cere sau a da relații cu privire la atitudinile fiului său în școala sau acasă. Cu atât mai dese sunt însă aceste vizite la finea anului școlar, când ele urmăresc deobiceiu împlinirea unor cereri ce nu pot fi satisfăcute. Cât de greșită este înțelegerea astăzi conlucrarea între școala și familie, și ce mare folos practic ar putea să rezulte dintro concepție mai ideală a raportului de intimitate dintre acești doi factori principali ai educațiunii, care se înțeleg actualmente atât de greșit!...

SCRISORI DIN SIBIU

Curierul stațiilor Balneo-climatice

— Băile Ocna Sibiului —

La o distanță numai de 12 km. dela Sibiu, este stațiunea balneară Ocna Sibiului, care, situată într'un ținut deluros, la o altitudine de 424 metri deasupra nivelului mării și având o mulțime de factori curativi, printre care cel mai principal este apa cloruro sodică concentrată, aflată în mai multe lacuri și care se întrebunțează atât pentru băi calde cât și pentru băi reci sub cerul liber. Suprafața celor trei lacuri este de aproape 14 mii metri pătrați și ele stau veșnic sub influența binefăcătoare a razelor solare, care activează în aceste izvoare energii curative întinse și cari sunt alimentate din izvoare și apă sărată și sunt diseminate la fundul și marginile lor.

Analiza chimică făcută la curiorul ne spune că acestea conțin:

Sulfat de sodiu	38-9100
Sulfat de calciu	12-7400
Clorur de sodiu	710-0302
Jodur de sodiu	1-1001
Clorat de magneziu	84-9900
Clorat de potasiu	9-3210
Clorat de calciu	24-9700
Părți fixe	882-0513
Greutate specifică	1-0573

Stațiunea fiind în apropierea munților Făgărașului și Sibiului, climatul este subalpin, curenții lipsesc cu desăvârșire — datorită împrejurării că stațiunea este înconjurată de coline. Aerul este uscat, și vizitatorii acestor băi, după terminarea curei se simt complet sănătoși, datorită acelor factori curativi, cu care natura a favorizat stațiunea balneară Ocna Sibiului.

Administrația

În anii precezenți, lipsa unei administrații nu tocmai chibzuită făcuse ca oarecari nemulțumiri să se manifeste printre vizitatori — ceea ce a făcut ca Ministerul Sănătății Publice prin organele sale să ia energie făcându-se de îndreptare producându-se astfel o simțitoare îmbunătățire în toate domeniile — fapt constatat de altfel de mulțimea vizitatorilor, cari actualmente urmează cura la Ocna Sibiului — căutându-și sănătatea.

Parcul care este o bijuterie prețioasă pentru vizitatorii stațiunii, pe lângă că a fost împrejmuț, i s'au adus o mulțime de îmbunătățiri în toate ramurile prin munca neobosită a grădinarului Ion Brozer.

Lacurile sunt foarte bine întreținute și pe toate țărnițele stau la dispoziția vizitatorilor peste 200 cabine frumos aranjate — în grupuri de 18—50, fiecare grup, având dușuri de apă dulce, unde dușurii se pot curăți de sarea din lacuri. La fiecare lac sunt adoptate plute făcute din scânduri, pentru cei ce nu știu a înota. Înotul îl învață fiecare în 2—3 lecții, dată fiind concentrația apei, care ține la suprafață.

Băile calde sunt luxos aranjate. Clădirea acestor băi are două aripi; una cuprinde cabinetele de cl. II, iar cealaltă, cabinetele de cl. I, fiecare cabină fiind dotată cu tot confortul modern.

În mijlocul clădirii sunt cuprinse cele 3 bazine (pis-

cine) sala de dușuri și masaj. Cu ocazia inspecției făcute în cursul săptămânei trecute de către dl Inginer Cambureanu s'au luat măsuri ca în limitele posibilului să se înlocuiască, chiar în timpul acestui sezon, toate conductele vechi.

În afară de acestea administrația băilor a recrutat anul acesta un personal de servicii — cât se poate de bun și disciplinat.

Un serviciu de fotografiat, frizerie și coafură pentru doamne, meseuri etc. stau la dispoziția publicului vizitator, care se poate bucura de toate avantajele unei stațiuni balneare moderne.

Hotelul statului posedă un confort din cele mai moderne și este legat cu stabilimentul băilor și cu saloanele printr'un coridor cu arcade — fiind pus la dispoziția vizitatorilor cu prețuri foarte convenabile față de celelalte stațiuni balneare.

Distrații

Pentru delectarea publicului vizitator administrația băilor a angajat muzică Reg. 89 Infanterie din Brașov, care sub conducerea maestrului Ion Mang a redat bucaților ce concertează toate finețele muzicale pe care o bună artă și pricepere o pretind.

Stațiunea are un salon de dans unde se dă în fiecare săptămână serate dansante o bibliotecă cu o literatură destul de bogată, sala de lectură, sală de biliard etc.

Anul acesta s'au adaptat și sau făcut îmbunătățiri de peste 2 milioane lei și aceasta se datorește în întregime dlui director ad-tiv Ioan Netcu, care deși pus în fruntea acestei instituții deabia prin luna Februarie a. c. de către Ministerul Sănătății Publice, a făcut, ceea ce nu făcuseră precedentii d sale dela războiul încoace. Stațiunea balneară „Ocna Sibiului” intră astfel în rândul celor dintâi stațiuni, datate cu tot confortul modern — și cu tot ce este necesar pentru ca publicul curant să fie mulțumit.

Prețurile camerilor, mai ales la Hotelul statului — sunt foarte avantajoase și ele variază pentru camerele că două patur dela 35—200 lei iar pentru cele cu un pat dela 20—100 lei.

Deasemeni taxa pentru băi este cât se poate de convenabilă iar viața se prezintă în mod absolut normal.

Stațiunea are restaurantul său concesionat unui bun restaurator, care pe lângă un personal suficient de servicii, localul este întreținut foarte bine și curat și aci se poate lua masa cu prețurile obișnuite orașului Sibiu — unde după cum se știe, viața este destul de ieftină.

N. Poiana.

„Doliul Ungariei”

Afacerea Windischgrätz-Nádossy care a compromis, pe lungă vreme Ungaria, a accentuat iarăși propaganda maghiară și protestele împotriva păcii dela Trianon. Cu ocazia aniversării din acest an a păcii dela Trianon în orașele Csenger și Mátészalka din Ungaria, în apropierea frontierei noastre, s'ar aranja serbări de locuitori.

Au fost arborate pe toate locurile publice drapeluri negre, cari purtau la mijloc litera mare T. (titakozunk: protestăm), ca semn de protestare în contra tratatului de pace. S'au afișat și placarde. Publicul a fost obligat să poarte doliu, femeile în costum de doliu fără bijuterii, iar bărbații cu bandă neagră la braț, cu litera T.

Inaugurarea

„Sanatoriului societății Scena” la Tekirghiol

Duminică, s'au făcut la Tekirghiol-sat inaugurarea sanatoriului artiștilor din soc. „Scena”. Au luat parte la festivitate d. dr. Angelescu, fost ministru, în calitate de președinte de onoare al societății „Scena”, C. Tanase, Crăiniceanu, secretar general la președinția consiliului de miniștri, Berlescu, general dr. Nicol, Stănescu, etc.

Serviciul religios a fost oficiat de protoereul Nicolae din Iași. Primul a luat cuvântul d. I. M. Sadoveanu în numele ministrului Lupaș, care era reținut la desvelirea bustului lui Gh. Coșbuc la Năsăud.

D. C. Tanase, președintele sindicatului artiștilor, arată cum a luat acum 14 ani ființă societatea „Scena” și greutățile prin care a trecut până a putut să ridice acest frumoas sanatoriu.

D. dr. Angelescu, după ce vorbește despre menirea artiștilor și a teatrului în viața noastră națională, aduce elogii d-lui C. Tanase.

D. Berlescu, subsecretar de stat la Interne, după ce descrie greutățile întâmpinate de artiști pentru a vedea împlinită această operă, felicită pe d. C. Tanase pentru isbânda sa.

După această festivitate a urmat un banchet, la care au luat parte toți cei de față.

Concurs de înot

Cercul cultural și sportiv „Principesa Elena” din Brăila, face cunoscut amatorilor de înot din întreaga țară, că primul concurs de înot din vara aceasta, se va ține pe distanța Măcin-Ghecet (13.700 km.), Duminică 4 Iulie 1926, cu pornirea concurenților de la Brăila spre Măcin, din bazinul docurilor, la ora 1.20 d. a.

Inscrierile se primesc la secretarul cercului, str. Plevnei No. 303.

La notariatul Șoimoș și notariatul Odvoș se acceptează câte un tănăr versat în agendele notariale, dela 15 Iulie a. c.

Cu de amănunte servește notarul Șoimoș, poșta Radna.40

Devizele și valuta

Rador, 26 Iunie 1926.

BURSA:

Zurlich:	Deschideres	Inchideres
Berlin	122.95	123.—
Amsterdam	207.50	207.55
New-York	516.45	516.50
Londra	2513.75	2513.50
Paris	1485.—	1490.—
Milano	—	1880.—
Praga	1529.50	1529.50
Budapesta	72.30	72.30
Belgrad	914.50	914.50
București	235.—	—
Varșovia	40.—	—
Viena	73.10	73.10

Cursul devizelor București: pe ziua de 26 Iunie 1926.

	Cerute:
Paris	6.55
Berlin	53.50
Londra	1091.—
New-York	223.—
Italia	8.20
Elveția	43.50
Viena	31.80
Praga	6.60
Budapesta	31.75

Valute:

	Cerute	Oferite
Napoleon	850.—	—
Mărci	52.—	—
Elvețieni	42.—	—
Lira	160.—	—
Lire otomane	115.—	—
Sterline	1080.—	—
Francezi	680.—	—
Italiani	800.—	—
Drachme	2.75	—
Dinari	3.80	—
Dolari	220.—	—
Marca poloneză	—	—
Coroane austriacă	31.50	—
„ maghiară	31.50	—
„ cehoslovac.	6.55	—

Loc deschis

(Pentru cele publicate la rubrica aceasta nu luăm nici o răspundere.)

Aviz

Anunțăm pe on. noștrii prietini de afaceri, că din

Localul

nostru din Str. Moise Nicoară Nr. 1 ne-am mutat în Arad, Bul. Regina Maria No. 21 (casa Schwartz Simon, vis-à-vis cu biserica Minorșilor).

Printz Hilbert & comp.

Dela Primăria Com. Sânmartin

No. 437—1926.

Publicațiune.

Primăria comunei Sânmartin (jud. Arad) ține licitațiune publică pentru vinderea alor 2 (doi) armăsari neapți de reproducție pentru această comună fiind împliniți termenul de 3 ani.

Licitațiune se va ține în localul Primăriei la 8 Iulie a. c. ora 10 a. m. iar pentru cazul că această licitațiune va rămâne fără rezultat — animalele se vor vinde din mână liberă.

Sânmartin, la 24 Iunie 1926.

Notar: Indescifrabil. Primar: Indescifrabil.

Convocare.

Asociațiunea de Turism „La Drum” își va ține Adunarea Generală, Duminică, la 29 Iunie, orele 11 a. m. în sala festivă a Primăriei, cu următorul program:

1. Raportul general despre activitatea desfășurată dela înființare și până în prezent.
2. Raportul casierului.
3. Chestiunea construirii unui han pe Muntele Găina.
4. Eventuale propuneri și interpelări.

Toți membrii sunt rugați să participe.

Arad, 3 Iunie 1926. 29

Ing. Piso Tr. Mager preș. v-preș și secr. gen.

Expoziția școalelor primare din orașul și județului Arad.

În conformitate cu dispozițiile Art. 131. din Regulamentul învățământului primar al statului, școalele primare din orașul și județul Arad expun la vedere publică lucrurile de mână a elevilor de ambele secse dela cursul primar inferior și superior, cu scop de a vulgariza noul sistem de învățământ și a provoca o emulație nobilă între singuratele școale și învățători.

Expoziția care este aranjată în salele școalei primare din str. Iosif Vulcan, se va deschide Marți în 29 Iunie ora 11 a. m. în prezența autorităților și a publicului care se interesează de progresele învățământului.

Din prilegiul acesta se vor decerne premii între învățătorii cari au ajuns cel e mai frumoase rezultate în conformitate cu programa analitică.

Arad, la 26 Iunie 1926.

Inspector I. Moldovan.

No. 281—1926. bar. adv.

Convocare

Pentru ținerea adunării generale electivă fixe termenul 18 Iulie 1926, orele 9 a. m. în sala de ședință a Baroului advocaților (Str. Consistoriului 6) Arad, cu următoarea ordine de zi:

Alegerea decanului și a celor 5 membrii în consiliul Baroului. Timpul de votare: 10—1 a. m. și 3—5 p. m.

Conform articolului 61 al legii pentru organizarea și unificarea corpului de avocați, votul e obligatoriu și lipsa nejustificată dela adunarea electivă dă loc la o amendă.

Articolul 77 al Regulamentului: Candidaturile se vor anunța cu cel puțin 5 zile înainte la secretariatul corpului de orice avocat cu consimțământul candidaților. Se va percepe o taxă de lei 200 de fiecare candidatură pentru cheltuielile alegerilor.

Arad, la 16 Iunie 1926.

Dr. Iustin Marșieu ss. decan.

Primăria Municipiului Arad

Nr. 14922/1926.

Publicațiune

În conformitate cu dispozițiile art. 17—18 a legii învățământului primar, dispunem, ca recenziile să se facă în zilele de 30 Iunie până inclusiv 6 Iulie.

Conscrierea o săvârșesc în zilele susamintite învățătorii exmiși de autoritățile școlare, umblând din casă în casă.

Părinții sunt îndatorați a însușii exmișilor oficiali, cari se vor prezenta în zilele susamintite la casele lor, pe toți copiii de ambele sexe între anii 5—16 respective 16—18 ani, dovedind cu acte justificative pregătirile școlare ce le au.

Cei ce lipsesc dela locuințe și nu se vor îngriji să pună la dispoziția organelor oficiale datele recerute, sau vor ascunde și rețacea însușirea copiilor lor, vor fi pedepsiți cu amende de 100—300 Lei, iar copiii lor vor fi înscriși la școală din oficiu.

DIRECȚIUNEA UZINELOR de GAZ a orașului Arad.

Se află în situația plăcută, ca să servească On. public cu gaz de calorice înaltă, cu a cărui ajutor putem ca în timpul de pace ieftin a lumina, încălzi, pregăti mâncări, a călca rufe și a ne scălda. Instalațiile necesare și montările le executăm pe rate și pe prețuri de regie.

Uzinele Comunale Secția gaz aerian: Arad, Str. Muciu Sucevolă 9, 11, 13. — Telefon: 27, 25, 16.

Biroul uzinelor din str. Eminescu No. 4, stă la dispoziția On. public în ce privesc comenziile etc.

Atelierul de broderii, țesături și cusături naționale

al dnei **Cristina Săbău**

Strada Gojdu Nr. 17, ARAD

Confectionează: cuverturi de pat, perdele, fețe de masă, lingerie etc. Specialități de batiste. Bogat asortiment de modele artistice pentru brodat. Imprimațiuni de mo-

dele pe pânză.

IN ATENȚIUNEA ECONOMILOR

Acei cari doresc a se aproviziona cu sfoară englezească (sfoară manilla) pentru legat snopul de grâu, marfă cu un preț convenabil să încunoștiințeze de urgent

AGRONOMUL S.A. a ECONOMILOR DIN JUDEȚUL ARAD

Către cititori

Numeroasele scrisori de încurajare pe cari le primim atât din județul nostru cât și din toate colțurile județelor Timiș-Torontal și Bihor precum și din întreg Ardealul ne dau curajul să mărturisim gândul cu care am pornit la apariția ziarului „Cuvântul Ardealului”. Intențiunea noastră era, dela început, că dacă vom primi aprobarea publicului cititor, să transformăm această publicație bi-săptămânală, într-o foaie românească zilnică, în care să găsească adăpost și sprijin toate cerințele și toate interesele naționale românești.

Încercarea la care ne-am hotărât să ne supunem a luat sfârșit prin exprimarea simpatiei obștești pentru ziarul nostru și în același timp a prins ființă și intențiunea noastră: „Cuvântul Ardealului” va începe să apară zilnic încurajat.

Interesele regiunii noastre, atât de bogată sufletește și economică, hărăzită de Dumnezeu cu toate darurile pământului, vor găsi, în coloanele acestui ziar, sprijin stăruitor și un îndreptar sufletește și gospodăresc tinzând către bună-starea generală: aceasta va fi preocuparea de căpetenie a „Cuvântului Ardealului” care va apare zilnic.

Ne vom spune în chip cinstit și fără ocoluri cuvântul în toate chestiunile cari privesc pe cititorii noștri, iar neînțelegerea și nedreptatea nu va găsi un dușman mai neînduplecat decât cuvântul nostru. În aceeași măsură în care vom încuraja pe oamenii de bine și acțiunile înfaptite spre folosul general, vom însemna cu sferul roșu orice neînțelegere sau tendință dușmănoasă românească și binelui obșteșc.

Înzestrat cu un aparat care să cuprindă toate posibilitățile de ordin tehnic, redacțional și administrativ, „Cuvântul Ardealului” zilnic își propune să corespundă așteptărilor românești și simpatiiilor cu cari a fost primită încă dela început apariția ziarului nostru.

Chemarea A. S. R. Principesei Ileana a României, către toate sufletele miiloase

Mi-e sufletul plin de bucurie că la apelul meu, mi s'a răspuns din toată inima de cei cărora până acum m'am adresat și le mulțumesc cu recunoștință.

Nu m'am îndoit niciodată că românul are un suflet milos și că ție la vreme de nevoie să ajute pe aproapele lui.

Ajutați-mă însă și mai departe să-mi îndeplinesc doriința, căci deși am adunat în ziua de Vineri 18 Iunie suma de un milion lei și Sâmbătă 19 Iunie cinci sute de mii lei, totuși îmi trebuie încă ajutorul vostru.

Ajutați-mă să dăm ușurare celor bolnavi din spitalul militar, prin construirea unui pavilion, unde să-și poată găsi vindecarea.

Ascultați glasul meu, prin care vorbesc miile de suferinzi.

Ei ne vor binecuvânta pe toți. Ileana Principesă a României

Notă. — Sumele, ce se vor dona, se vor trimite pe numele meu, la palatul Cotroceni.

Spre completa clarificare a politicii de partid

Insuccesul opoziției în recente alegeri a avut darul de a face — pe fiecare grupare politică — să-și caute punctul slab, căruia se datorește acest succes.

Liberalii l'au bănuțit încă înainte de alegeri, fapt care l'a făcut să economisească rezervele bănești, cu cari credeau — la un moment dat — că vor conține sufletele alegătorilor.

Maniștii l'au văzut după alegerile pentru Camera și surprinderea nu a fost tocmai mare, sau dacă a existat o surprindere a fost aceea: că s'au ales, câți s'au ales. O panică de nedescris însă, a fost aceea care a cuprins rândurile partidului țărănist. Loviturile au căzut tot mai accentuate, iar în Basarabia, ultima lor speranță, rezultatul alegerilor s'a dovedit a fi cea mai rușinoasă înfrângere.

Față de acest eveniment — cu totul neașteptat — vechea conducere a partidului, a hotărât ținerea unui congres la Chișinău și el a avut loc în ziua de Duminică 20 Iunie.

În acest congres s'au discutat multe și fracțiunea sterită a fost învinuită că ar fi contribuit, în mod simțitor, la rezultatul negativ, obținut cu ocazia alegerilor, în Basarabia.

Dnii Ed. Mirto și V. Madgearu, aleși pe listele basarebene, fiind informați cu fracțiunea sterită urmărirea retragerii țărănistilor basarabeni din parlament, au arătat că o atare acțiune este cea mai mare greșală politică, de ordin național.

De aceeași părere au fost și țărănistii basarabeni dnii: Codreanu, Leanca și I. Buzdugan, cel din urmă, vorbind de apucăturile dictatoriale ale dlui Stere,

l'a numit „omul nefast al Basarabiei”. „Agițiile criminale ale acestui trădător, care mai ieri a fost în slujba dușmanilor trădându-și țara — a urmat dl I. Buzdugan, — a dezorientat și dezorganizat complet partidul țărănist basarebean, micșorându-i prestigiul și descușurându-l, în mod sistematic, elementele de muncă și de nădejde ale acestui partid.”

Di I. Buzdugan și-a terminat vorbirea cu o precizie, care a scos din sărite pe fostul director al „Luminei”. „Nu brutalităților guvernului, ci acțiunii lui Stere, se datorește rezultatul actual al alegerilor.”

Dar intrarea dela Chișinău a avut o altă latură importantă, care constituie, în fond, o nouă dezavuare a dlui Stere. Toți vorbitorii au atacat cu ultima violență partidul manist.

S'a accentuat că „pertractările” nesfârșite cu un partid de elemente conservatoare, precum și condițiile nefericite ale cartelului, au dat o lovitură serioasă partidului în toate părțile țării. S'a subliniat chiar, că ani de zile de muncă vor trebui să treacă spre a se readuce partidul la situația pe care o avea în trecut.

În fața acestor declarații ale celor mai autorizate elemente țărăniste, nu putem întrevedea decât un fapt foarte semnificativ, anume acela de a înlătură din sânul partidului piatra de moară, care punea în imposibilitate o acțiune, curat națională, a conducerii curentului țărănist. Este un început care merită toată atențiunea: o atare clarificare se impunea, pentru a se putea face odată lumină, acolo unde s'a dovedit că stăpânul situației, era „omul nefast al Basarabiei”.

Rezultatul alegerilor pentru senatorii consiliilor județene și comunale

Miercuri s'a făcut în toată țara alegerile pentru locuri de senatori ai consiliilor comunale și județene.

Vechiul-regat

Argeș
Stefan Martinescu guv. 665.
Ion Purcăreanu lib. 747 ales.
Const. I. Rătescu naț.-țr. 164.

Botoșani
Emil Severin guv. 424 ales.
Ramiro Savinescu lib. 143. M. D. Vasiliu, naț.-țr. 68. Nic. Paulescu L. a. n. c. 20.

Bacău
P. D. Căneșcu guv. 394 ales.
Mircea Emil Costinescu lib. 362.

Brăila
Dr. Naumescu guv. 445 ales.
Șerban Răducanu lib. 399.

Buzău
Ferdinand Sentnei guv. 436 ales.
Iustin Stănescu lib. 216. Artenie Moldoveanu naț.-țr. 28. Anton Filotti naț. 30.

Calliacra
Dr. Const. Daniel guv. 614 ales.
Enric Voinescu lib. 32. Tancu Pencof naț.-țr. 29.

Constanța
Sever Movilă guv. 473 ales.
Al. Negrea lib. 150. Stanciu Ivaniciu țăr. 50.

Covurlui
Gh. Iorgala guv. 319 ales. Șt. H. Ștefan lib. 63.

Dâmbovița
N. Gr. Teodoriu guv. 927 ales.
C. I. Nicolaescu lib. 398. Pr. V. Alexe naț. 98.

Dolj
Emil Sgoanță guv. 932 ales.
C. Neamțu lib. 629.

Dorohoi
Ion Trufin guv. 370 ales. Ion Frank lib. 118.

Durostori
Mih. Serian guv. 769 ales. Dr. Tașcu Pucerea lib. 93.

Fălciu
G. Văleanu guv. 413 ales. N. Miron lib. 44. I. V. Costantinescu țăr. 57.

Gorj
C. C. Budișteanu guv. 699 ales.
C. Neamțu lib. 624. Simion Bonea ind. 16.

Ifov
Col. M. Butescu guv. 871. I. I. Niculescu Dorobanțu lib. 147. Soare Stoinescu naț.-țr. 89. Rezultat necomplet.

Ialomița
C. P. Teodorescu guv. ales, fără contracandidat.

Mehedinți
N. Murașeanu guv. ales, fără contracandidat.

Neamțu
Mircea Manoilescu guv. 446 ales. Ion Barliba lib. 136.

Prahova
C. Barbacioru guv. 856 ales. I. Ionescu-Quintus lib. 74. G. Negulescu țăr. 28.

Putna
G. Georgescu guv. 493 ales. N. D. Chirculescu lib. 143.

R-Sărat
C. P. Iorgulescu guv. ales, fără contracandidat.

Roman
Atanase Mogâldea guv. ales, fără contracandidat.

Romanați
St. Bibian guv. 788 ales. Marin Mihăiescu naț.-țr. 204. I. Popescu lib. 155.

Teleorman
Guvernamentalul ales, fără contracandidat.

Tutova
Th. Cudalbu guv. 737 ales. M. Simionescu lib. 115.

Tulcea
Cristu Cealicof guv. 459 ales. C. M. Țigău lib. 102. N. Lichiardopol țăr. 57.

Vaslui
Emilian Popescu guv. 665 ales. Pr. G. I. Floria țăr. 47. C. Floria lib. 68.

Vâlcea
N. Puricescu guvern. 514. Ion Nicolescu, lib 599 ales.

Vlașca
I. P. Atanasiu guv. 921 ales. I. N. Coșoiu lib. 296. Tanu St.

Bădulescu ind. 91. G.-Dănulescu Purcani ind. 54.

Iași
M. Negruzți guv. 521 v., ales. Xenofon Eraclide lib. 146 v. Ion Rang țăr. 62 v.

Olt
Max Zanoaga guv. 754 v. ales. V. Alimănișteanu lib. 278 v.

Fălțiceni
Oto Dimitriu guv. 45 ales Vasile Ciurea lib. 54 G. Atenie naț.-țr. 98.

Muscel
Christian Muscileanu guv. 498 ales. N. Paul lib. 32.

Tecuci
Dr. V. Pandele guv. 402 v. ales. M. O. Dumitrescu țăr. 204. A. Mihăilescu lib. 155.

Severin
Nicolae Ionescu guv. 1195 ales. Gh. Popovici lib. 127 v.

Ardeal
Arad
Dr. Silviu Moldovan guv. 1247 v. ales. J. J. Georgescu lib. 218.

Brașov
Dr. C. Moga guv. 330 ales. Oct. G. Simption lib. 17. Dr. Aron Suciș naț.-țr. 102.

Ciuc
Protop. G. Ioachim guv. 486 ales. Iuliu Florea lib. 9.

Cluj
Aurel Munteanu guv. 1098 ales.

Făgăraș
Dr. N. Șerban guv. 386 ales. Costi Toma lib. 77. Gl. I. Boeriu naț.-țr. 5.

Mureș
Oct. Tăslăuanu guv. 1089 ales. Dr. Aurel Rusu lib. 95. Dr. Adrian Popescu naț. 858. G. Brancea ind. 15.

Sibiu
P. Drăghici guv. 599 ales. Dr. Moga G. naț. 227.

Someș
Pr. T. Cotuțiu guv. 982 Pr. Zah. Manu lib. 30. Ghiță Pop. naț. 1183 ales.

Turda
Ion Mureșan guv. 759 ales. Pr. Jovie Mureșanu lib. 23. Dr. Iulie Calian naț. 290.

Timiș-Torontal
Dr. G. Iova guv. 759 ales. Dr. Pavel Obădeanu lib. 187. Dr. Sever Bugariu naț. 488.

Sălaj
Aurel Coste guv. 1150 ales. St. Pop. național 902. A. Moșoiu liberal 65.

Bucovina
Câmpulung
Petre Zaharescu guv. 314 ales. Pruncu, naț. 22. N. Cablovschi, ind. 58.

Cernăuți
Carol Klueger, guv. 445, ales. Ilie Barbier, lib. 22. Anton Ionescu, țăr. 112. Dr. Oct. Voronca, ind. 54. Șt. Grigorovici, ind. 58.

Storojineț
H. St. Streitman, guv. 270, ales Stinodela Scala, lib. 9. Țărănistul 13.

Suceava
C. Mironescu, guv. 420, ales. Ilie Sabin, țăr. 66. Filaret Dobos, lib. 69.

Rădăuți
Dr. Ipolit Tarnoschi, guv. 498 v., ales. D. D. Buzdugan, lib. I. Larionescu, țăr. 116 v.

Basarabia
Bălți
Alex. Baranga guv. 600 ales. D. Moldovanu țăr. 56.

Cahul
Maior V. G. Stoian guv. 410 ales. Panit Pavlu lib. 4. Pant. Halippa țăr. 10.

Cetatea-Albă
Jacob Wagner guv. 724 ales. I. Th. Florescu lib. 63. N. Gherman țăr. 134.

Hotin
M. Deleanu guv. 271. G. Tătarescu lib. 404 ales.

Ismail
Ion I. Mola guv. 191 ales. I. Chirilov lib. 22. V. Gheorghiu L. A. N. C. 25. Henri Kirschen ind. 181. Andrei Corteanu ind. 8.

Lăpușna
Sebastian Teodorescu guv. 245 Tancod Constantinescu lib. 176 Șt. Hoiban țăr. 76. C. Darie ind. 296 ales.

Orhei
Onisifor Ghibu, guv. 622 ales. Teodor Maho lib. 104. M. Minciună țăr. 108.

Soroca
General Mihail Ionescu, subsecretar de stat, guv. ales fără contra candidat.

Tighina
Nicolae Terzi guv. 589 ales. Vartolomei Sucitu lib. 44. Mircea Solacolu ind. 13.

Solemnitatea deschiderii Corpurilor Legiuitoare

Vineri dim., a fost solemnitatea deschiderii Corpurilor Legiuitoare.

La orele 11 dim., la Patriarhie. I. P. S. Patriarh dr. Miron Cristea a oficiat un serviciu religios, asistat fiind de mitropolitul Pimen, arhiepiscopul Gurie, arhiepiscopul Simeonia și clerul Patriarhiei.

Au asistat d-nii miniștri general Averescu, Goga, Cudalbu, P. Negulescu, Lapedatu, Valeanu, V. Goldiș, Trancu-Iași, Mitilineu, Coandă, general Mircescu, Grozea, D. Popovici, Petrovici, Lupăș și Sergie Niță: Berlescu și Manoilescu, subsecretari de stat.

Onorurile militare au fost date de o companie din reg. 21 inf., cu drapel și muzică.

După terminarea serviciului religios, întreaga asistență a trecut în palatul Camerei deputaților.

Cortegiul regal

La orele 11 și jum. 101 lovituri de tun trase dela pirotecnie, au anunțat plecarea cortegiului regal dela palatul din Calea Victoriei.

Cortegiul a parcurs calea Victoriei, Carol, cheul Dâmboviței, b-dul Maria până la palatul Camerei.

Publicul a ovaționat tot timpul pe Suverani.

La descindere din trăsurile compania de onoare a dat onorurile și muzica a intonat „Imnul Regal”.

Suveranii au fost întâmpinați de d. prim-ministru general Averescu și ceilalți d-ni miniștri, de adjutanții regali și de înalții demnitari ai Statului.

Suveranul a trecut compania de onoare în revista, iar apoi a intrat în palatul Camerei.

Ca de obicei, solemnitatea era anunțată pentru orele 12. Nouii parlamentari și publicul s'au grăbit însă și la orele 10 jum., incinta și logile erau pline, pentru ca aproape de amiază, să fie fixite.

În fotoliile din stânga, ale opoziției, au luat loc înalții prelați, în frunte I. P. S. Patriarh dr. Miron Cristea, venit după oficierea Te-Deum-ului. În incintă, noii aleși își strângeau mâinile, se îmbrățișau, își radeau se prezentau unii altora. Numai parlamentarii unguri nu s'au mișcat de pe locurile, pe cari și le-au fixat în fundul centrului-stânga.

Sosirea familiei regale

La orele 12 precis, rumoare. Pe banca ministerială iau loc ofițerii generali din garnizoană, în mare ținută. Pe estrada prezidențială, se grupează membrii guvernului.

D. I. Al Brătescu-Voinești anunță:

— MM. Lor Regele și Regina. Suveranii apar, urmați de A. S. R. Principele Nicolae, general Averescu, prim-ministru, și de Curtea militară și civilă.

Isbucnesc aplauzele și ovațiunile, cari durează aproape zece minute.

Mesagiul de deschidere

În fața parlamentarilor și publicului, cari ascultau în picioare, M. Sa Regele a citit următorul mesaj:

Domnilor senatori, Domnilor deputați.

Adunarea Națională, ieșită din alegerile generale din Martie 1922, terminându-și mandatul la 28 Martie trecut, corpul electoral a trebuit să fie din nou convocat, spre a se rosti în termenul prevăzut de Constituție.

Pentru întâias dată, dela Unirea tuturor țărilor române, mandatarii națiunii au fost aleși pe baza unei și aceleși legi electorale. Ca un mare pas înainte, pe calea unificării politice a Statului, alegătorii și-au putut exprima

voința în forme și după criteriile unitare.

Sunt dar fericit că mă găseșc în mijlocul primelor Corpuri Legiuitoare, a căror compunere este omogenă, d-n punctul de vedere al mecanismului electoral din care au ieșit și în același timp în deplină concordanță cu principiile înscrise în Constituție.

Domnilor senatori, Domnilor deputați,

Un câmp vast de activitate vă deschide dinaintea Domniilor Voastre, îmbrățișând tot ce e de făcut pentru a continua opera de consolidare a Statului, în noua și alicărie și pe temelii aleșe de noua Constituție din 1923 urmând cu statornicie desăvârșirea unității noastre naționale.

Fiecare din marile și însemnatele probleme, ce aveți a deslegă în această legislatură, reclamând o cercetare amanunțată a nevoiilor și intereselor, atât de numeroase și de variate ale țării, activitatea Domniilor-Voastre legislativă nu poate începe în actuala sesiune extraordinară, convocată numai spre a îndeplini prevederile Constituției și a permite noilor Corpuri Legiuitoare, ieșite din alegerile generale, să se constituie legalmente.

Pe de alta parte, fiind necesară ca la deschiderea viitoarei sesiuni ordinare opera de legiferare să înceapă fără întârziere, trebuie ca în scurtul timp ce rămâne liberă până atunci să se proiecteze și pregătirea proiectelor de legi, în ordinea urgenței lor.

Domnilor senatori, Domnilor deputați,

În sesiunea aceasta extraordinară veți avea deci a vă ocupa cu îndeplinirea formelor legale de constituire și cu alegerea diferitelor comisii parlamentare, cari împreună cu guvernul Meu vor studia și vor pregăti proiectele de legi ce urmează a fi aduse la desbaterile Domniilor-Voastre în cursul apropiatei sesiuni ordinare.

Fiind pe deplin convins că veți pune cu toții interesele patriei mai presus de ori și că, pătrunși de înalta misiune ce aveți vă veți călăuzi pururea de principii ca rezultatele cele mai bune se obțin prin colaborarea bine intenționată a tuturor forțelor, rog pe A-Tot-Puternicul să vă binecuvinteze munca, astfel ca străduințele Domniilor-Voastre să corespundă nădejdei ce Eu și națiunea punem în patriotismul Domniilor-Voastre luminat.

Eu declar deschisă sesiunea extraordinară a Corpurilor Legiuitoare.

După citirea Mesajului, întreprins des de aplauze d. gen Averescu, prim-ministru, citește:

— Declară deschisă sesiunea extraordinară a Corpurilor Legiuitoare.

— Trăiască Regele! Trăiască Regina!

D. Brătescu-Voinești anunță:

— După amiază, la ora 3, se nințe la Senat și Camera.

București. Camera a început verificarea mandatelor. Parlamentul va ține astăzi numai o scurtă ședință, după care secțiunile de verificare vor continua cu lucrările de verificarea mandatelor de deputați.

București. Conform părerii cercurilor politice, se ia ca sigur verificarea mandatelor din județele Bihor și Ialomița, deoarece chiar Comisia Centrală Electorală a recunoscut eroarea săvârșită. În acest caz opoziția unită va primi două mandate de deputați.